

Remissyttrande

Datum
2024-10-21

Vårt Dnr
2024/1154

Ert Dnr
Ju2024/01770

Till:
Justitiedepartementet

Remissvar SOU 2024:54

Konsumentverket har valt att utan anmodan yttra sig över Vägar till ett tryggare samhälle. Åtgärder för att motverka återfall i brott, SOU 2024:54. Myndighetens yttrande är avgränsat till den delen av betänkandet som handlar om ett särskilt uppdrag till Kronofogdemyndigheten att motverka överskuldssättning bland intagna genom stöd till Kriminalvården. Sammanfattningsvis delar Konsumentverket bilden att intagna i anstalt är en målgrupp där många är i behov av stöd på grund av ekonomiska problem. Kriminalvården är vidare en lämplig aktör att bidra till att intagna får stöd i dessa frågor eftersom det under en anstaltsvistelse finns goda möjligheter att nå dem. Eftersom Konsumentverket redan i dag har i uppdrag att ge motsvarande stöd till olika samhällsaktörer bör det övervägas om Konsumentverket, snarare än Kronofogdemyndigheten, är lämplig samordnare av sådant stöd.

Konsumentverkets roll i stödet till samhällsaktörer

Sedan många år tillhandahåller Konsumentverket, enligt uppdrag i sin instruktion, bland annat utbildning och information till kommunernas budget- och skuldrådgivningsverksamhet. 2020 vidgades uppdraget till att omfatta även andra aktörer än kommunerna. Inom ramen för det utvidgade uppdraget har Konsumentverket etablerade samarbeten med bland andra Kriminalvården, Svenska kyrkan och kommunernas socialtjänst eftersom de är aktörer som möter personer med omfattande ekonomiska problem. Kronofogdemyndigheten liksom andra myndigheter och organisationer bidrar med kunskap i det stöd som Konsumentverket tillhandahåller.

Befintligt stöd till Kriminalvården

Konsumentverket har under senare år, i samarbete med Kriminalvården och Kronofogden, arbetat med insatser som syftar till att höja kunskapen hos Kriminalvårdens anställda så att de i sin tur kan stötta intagna att hantera sin privatekonomi och därigenom motverka problem med skulder. Bland annat har en anpassad e-kurs och samtalsstöd i form av checklistor tagits fram. Kriminalvården avser att använda materialet i ett studiekoncept för intagna, men påpekar att de har en mycket ansträngd

situation och svårt att prioritera fortsatt utveckling och implementering i någon större utsträckning.

Konsumentverket bedömer att det stöd som tagits fram för Kriminalvårdens anställda i stort motsvarar det utredningen föreslår. Myndigheten har för avsikt att fortsätta samverkan och i dialog med berörda aktörer utveckla stödet ytterligare.

Behov av koordinerade uppdrag

För att det offentliga stödet ska vara ändamålsenligt och effektivt förutsätts att det erbjuds på ett samlat och samordnat sätt. Det förekommer idag att aktörer erbjuds överlappande stöd från olika myndigheter, vilket både försvårar för aktörerna och innebär att offentliga resurser inte används på effektivaste sätt. Vid införande av nya uppdrag till myndigheter är det därför angeläget att beakta hur uppdragen förhåller sig till redan befintliga uppdrag hos andra myndigheter. Det är också angeläget att uppdragen är tillräckligt vida och inte begränsar myndighetens förutsättningar att uppnå syftet, i det här fallet att motverka problem med skulder. Ett uppdrag som innefattar insatser endast riktade mot Kriminalvården riskerar att begränsa möjligheterna att på ett effektivare sätt, via flera lämpliga aktörer, motverka problematisk skuldsättning. Det är också angeläget att uppdrag inte begränsas till specifika format, såsom digitalt utbildningsmaterial, utan att myndigheten i dialog med mottagaren kan utforma och anpassa stödet med hänsyn till både behov och rådande kontext.

Ökad samordning ger effektiva insatser

För att uppnå ett ändamålsenligt, samlat och effektivt offentligt stöd till samhällsaktörer i frågor om problematisk skuldsättning är det angeläget att stödet samordnas. Med god samordning kan offentliga resurser användas på ett smartare och effektivare sätt samtidigt som det blir enklare för mottagarna att både hitta och tillgodogöra sig stödet. Det bör därför övervägas att ge en myndighet i uppdrag att samordna stödet. Konsumentverket tar redan idag, i samverkan, fram stöd till offentliga och andra aktörer inom området. Verksamheten är väl etablerad och har både vad gäller innehåll och infrastruktur goda förutsättningar att samordna det offentliga stödet. Konsumentverket kan därför vara lämplig mottagare till ett sådant uppdrag.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Cecilia Tisell. I handläggningen har också föredragande enhetschef Annica Sund deltagit.

.....

Cecilia Tisell
Föredragande

Annica Sund Beslutande